

Stanovy spolku – obsah a procesní záležitosti

EKSP

- Přednáška se zaměřuje na stanovy spolku z obsahového hlediska, přesné formulace by následně měly být konzultovány z hlediska právní správnosti
- Literatura: Občanský zákoník § 254 - 302

Stanovy

- Základní listina spolku – ústava
- Klíč podle kterého se řeší všechny situace v klubu
- Pokud situace není ve stanovách řešena – jediné další řešení je soudní spor
- Zákon dává značný prostor pro rozhodnutí spolku o jeho podobě a řízení

- § 218
- Zakladatelé založí spolek, shodnou-li se na obsahu stanov; stanovy obsahují alespoň
 - *a)* název a sídlo spolku,
 - *b)* účel spolku,
 - *c)* práva a povinnosti členů vůči spolku, popřípadě určení způsobu, jak jim budou práva a povinnosti vznikat,
 - *d)* **určení statutárního orgánu.**
- § 219
- Stanovy mohou založit pobočný spolek jako organizační jednotku spolku nebo určit, jakým způsobem se pobočný spolek zakládá a který orgán rozhoduje o založení, zrušení nebo přeměně pobočného spolku.

- § 220
- (1) Určí-li stanovy, že členství je různého druhu, vymezí zároveň práva a povinnosti spojené s jednotlivými druhy členství.
- (2) Omezit práva nebo rozšířit povinnosti spojené s určitým druhem členství lze jen za podmínek určených předem ve stanovách, jinak se souhlasem většiny dotčených členů. To neplatí, má-li spolek k omezení práv nebo rozšíření povinností spravedlivý důvod.

Strategické oblasti

- Činnost spolku
- Druhy členství a na to navázané členské povinnosti a práva
- Hlasování
- Kolektivní nebo individuální statutární orgán, role nejvyššího orgánu spolku
- Mechanismus hlasování a volba vedení klubu

- § 226
- (1) Spolek vzniká dnem zápisu do veřejného rejstříku.

- Rejstříkový soud
- Změna = žádost o změnu
- <https://or.justice.cz/ias/ui/podani>

Členství - zákon

- § 232
- (1) Neurčí-li stanovy jinak, váže se členství ve spolku na osobu člena a nepřechází na jeho právního nástupce.
- (2) Je-li členem spolku právnická osoba, zastupuje ji statutární orgán, ledaže právnická osoba určí jiného zástupce.
- § 233
- (1) Po vzniku spolku může členství v něm vzniknout přijetím za člena nebo jiným způsobem určeným stanovami.
- (2) Kdo se uchází o členství ve spolku, projevuje tím vůli být vázán stanovami od okamžiku, kdy se stane členem spolku.
- (3) O přijetí za člena rozhoduje orgán určený stanovami, jinak nejvyšší orgán spolku.
- § 234
- Má se za to, že vznikem členství v pobočném spolku vzniká i členství v hlavním spolku; to platí i o zániku členství.
- § 235
- Stanovy mohou určit výši a splatnost členského příspěvku nebo určí, který orgán spolku určí výši a splatnost členského příspěvku a jakým způsobem.

Členství – v praxi př.1

- Členem klubu se stane každá osoba, jejíž žádost o členství v klubu schválí valná hromada klubu (čl.11) minimálně 70% hlasů oprávněných členů (čl.6)
- Členové klubu, kteří dovršili 18. let mají hlasovací právo při rozhodování o klubových záležitostech (tzv. oprávnění členové) a mají navíc tyto práva:
 - volit a být volen do výboru klubu
 - podílet se přímo na řízení a kontrole činnosti klubu.
- Provinění členů projednává a tresty udílí výbor klubu. Vyloučení musí schválit valná hromada, jinak je neplatné. V nutném případě může výbor klubu pozastavit členství v klubu, až do vyřízení případu na nejbližší valné hromadě.
-
- Členství v klubu zaniká:
 - vystoupením
 - vyloučením
 - úmrtím
 - zánikem klubu

Členové v praxi – př. 2a

- Členství ve spolku se rozlišuje na Řádné a Čestné
- Řádným členem spolku se může stát jakákoliv fyzická osoba starší 6 let, ovšem s právy a povinnostmi omezenými následujícím způsobem
 - Členové od 6 do 14 let, nemají právo volit ani být voleni do orgánů spolku. Pokud je jim svěřen nebo propůjčen majetek spolku, nelze za jeho poškození, zcizení nebo zničení vymáhat náhradu.
 - Členové starší 15 let a mladší 18 let mají právo volit, ale nemohou být voleni do orgánů klubu. Pokud je jim svěřen nebo propůjčen majetek spolku, lze za jeho poškození, zcizení nebo zničení vymáhat náhradu maximálně do výše 50% z jeho pořizovací ceny, nejvýše však polovinu roční výše členského příspěvku
 - Členové starší 18 let mají právo volit a být voleni do orgánů klubu. Pokud je jim svěřen nebo propůjčen majetek spolku, lze za jeho poškození, zcizení nebo zničení vymáhat náhradu ve výši pořizovacích nákladů
- Čestným členem spolku se může stát jakákoliv osoba, starší 18 let, která je za čestného člena přijata nadpoloviční většinou výboru spolku. Čestný člen spolku nemá povinnost platit členské příspěvky. Čestný člen spolku má právo volit a být volen do orgánů spolku.
- Členství ve spolku vzniká zaplacením nejméně poloviny členského příspěvku, jehož roční výši stanoví výbor spolku a poskytnutím osobních údajů nutných k evidenci členské základny. Tímto okamžikem vznikají práva člena spolku a současně se člen zavazuje plnit základní povinnosti plynoucí pro něj z tohoto členství.

Členové v praxi – př. 2b

- Řádné členství může být pozastaveno z důvodů uvedených v čl. IV. Odst. 10. Pokud se tak stane, člen nemá právo se účastnit aktivit spolku.
- Práva člena spolku, pokud nejsou omezena v čl. IV. Odst. 2, :
 - podílet se na činnosti spolku, spolurozhodovat o činnosti a hospodaření spolku, volit orgány spolku, být volen do orgánů spolku.....
- Povinnosti člena spolku:
- + svědomitě vykonávat funkce v orgánech spolku, do nichž byl jmenován či volen, platit členské příspěvky a to tak, že 2x ročně, ve stanoveném termínu zaplatí polovinu roční výše členského příspěvku, zacházet šetrně se svěřeným nebo propůjčeným majetkem klubu.
- Členství spolku zaniká:
 - Předáním písemné odhlášky člena spolku předsedovi spolku.
 - Nezaplacením poloviny roční výše členského příspěvku ve dvou po sobě jdoucích termínech splatnosti (pololetích).
 - Vyloučením na základě rozhodnutí Výboru spolku, pokud člen poruší stanovy klubu.
- Členství ve spolku je pozastaveno pokud
 - Člen spolku nezaplatí polovinu roční výše členského příspěvku ve stanovených termínech
 - Rozhodnutím Výboru, pokud člen svým jednáním porušil nebo poškodil zájmy klubu, avšak ty nejsou důvodem k zániku členství

Členové – parametry volby

- Chci demokratický nebo despotický klub?
- Jak jsem ochoten zapojit členy mladší 18-ti let?
 - Jsem ochoten přenést na rodiče hlasovací právo? Viz § 232, odst. 1
- Jak členství vznikne a jak zanikne?
 - Vznikne zaplacením nebo přijetím?
 - Co když mi někdo klub bude chtít vzít pomocí masového přílivu členů?
 - Zánik – problém usnášeníschopnosti

vedení

- § 244
- Stanovy určí, je-li statutární orgán kolektivní (výbor) nebo individuální (předseda). Neurčí-li stanovy jinak, volí a odvolává členy statutárního orgánu nejvyšší orgán spolku.

- Členská schůze – výbor – předseda
- Valná hromada – kolegium imperátora – císař

- Make your choice

- § 248
- (1) Členskou schůzi svolává k zasedání statutární orgán spolku nejméně jedenkrát do roka.
- Oznámení 30 dnů předem

Výbor x předseda

- Výbor jako statutární orgán
 - Větší kontrola
 - Větší komplikace
- Předseda jako SO
 - Flexibilní
 - Nezávislý
- Demokrat – výbor
- Despota – výbor nebo předseda

Výbor - volba

- Kolik členů
- Rovný hlas nebo předseda rozhoduje při rovnosti hlasů?
- Usnášeníschopnost
- Kompetence!
- Zastupitelnost
- Funkční období a zvolení

Výbor příklad - despota

- Členy výboru jsou:
 - Předseda klubu – Místopředseda klubu – Jednatel klubu – detailní kompetence si v případě potřeby stanoví členové výboru hlasováním.
- Pokud se uvolní místo ve výboru, zbývající členové hlasováním určí, jaká pozice bude obsazována volbou provedenou na shromáždění členů.
- Pokud dojde k situaci, kdy výbor ztratí dva členy, dovolí shromáždění členů dva nové členy, dle postupu v článku V., odd. 1, odst. 7, s tím, že shromáždění svolá poslední člen výboru, který se stane prozatímním předsedou. Nově zvolený výbor si potom hlasováním určí pozice ve výboru

Výbor příklad 2

- § 246
- (1) Neurčí-li stanovy funkční období členů volených orgánů spolku, je toto období pětileté.
-
- Funkční období členů výboru není omezené. Členství ve výboru zaniká:
 - Na vlastní žádost člena - resignací
 - Zánikem členství ve spolku
 - Úmrtím
 - Neaktivitou. O této skutečnosti rozhodne shromáždění členů na návrh všech ostatních členů výboru. Za neaktivního se považuje člen výboru, který nevykonává svoji funkci a neúčastní se spolkových aktivit, pokud tato situace trvá déle než jeden rok.

Hlasování

- Většina z přítomných x většina ze všech oprávněných členů
- Kvalifikovaná většina – např. $2/3$ z přítomných (všech)
- Rovný hlas (1 osoba = 1 hlas) versus vážený hlas (1 osoba = x hlasů odvozených od nějakého parametru). Typicky sportovní svazy – kluby hlasují podle počtu členů (doloženo nákupem členských známek). Ale co třeba počet hlasů podle počtu let v klubu? (Pak mají zakládající členové největší „vážený“ hlas)

Majetek

- Kdo disponuje s majetkem
- Kdo má právo přístupu k bankovnímu účtu?
- Kdo má právo „utrácet“ z pokladny (nejde o vyúčtování)
- Kdo a jak hradí škody
 - Co když propůjčíte majetek a člen přestane chodit?
- Komu co patří v případě zániku – určí stanovy klíč?

Další problémy

- Sídlo spolku
 - Souhlas vlastníka nemovitosti
 - Doručování pošty
- Strategická volba – dotace většinou dle územní příslušnosti (u malých žadatelů)
- Zjednodušení: Sídlo = domácí, působnost = cizáci za účelem zisku

Změna stanov s jiné

- Změna stanov = změna u rejstříkového soudu
 - Netriviální
 - Například musíte doložit: nové stanovy, staré stanovy, zápis ze schůze, seznam členů, vzorovou pozvánku a způsob jejího doručení, souhlas předsedy s jeho zápisem do rejstříku (vše samozřejmě ověřené kopie, ověřené podpisy)

Členské příspěvky a jiné

- ČP a dotace se nepočítají do základu daně (pokud se ČR vážou na předmět činnosti)
- Kdo a kdy má nárok na odměnu?
 - ČP lze i vyplatit nejen přijmout
 - Dohoda o provedení práce
 - Pracovní smlouva
 - Jinak
- Je výše odměny zveřejněna? Je to k diskuzi na členské schůzi?

drobnosti

- Např. **Správní rok**
- Klub si určí kdy začíná a kdy končí – to ovlivní i účetní uzávěrku
- Př. Správní rok začíná 1. září a končí 31. srpna následujícího roku.
- Expanze – fúze, pobočné spolky, rozdělení
 - Jaká je pravděpodobnost – if ano, pak dořešit

diskuze

- Co vezmete v úvahu při rozhodnutí o počtu členů výboru
- Zakládám spolek – jak začnu připravovat stanovy?

Literatura

- Občanský zákoník § 254 – 302. (Součást základních znalostí)
- Doporučená literatura – vyhledejte stanovky několika libovolných spolků a porovnejte je